

**UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT
BANJA LUKA**

Akadska 2021/22 godina

**PREDMET:
SOCIOLOGIJA**

Nastavnik:

prof. dr Ostoja Barašin

e-mail: barasinostoja@gmail.com

Osnovna literatura:

1. dr Snežana Pantelić – Vujanić; dr Marija Čukanović – Karavidić, **Sociologija**
2. Ostoja Barašin, **Sociološki kontekst savremenog marketinga**
3. Miroslav Pečujlić, **Globalizacija**

1. PREGLED AKTIVNOSTI

Plan rada na predavanjima i vježbama: SOCIOLOGIJA

Datum	Nastavnik	Plan rada:
	Prof.dr Ostoja Barašin	Predmet sociologije – Zašto učiti sociologiju. Mesto sociologije među društvenim naukama. Odnos sociologije i drugih nauka.
	“	Metodologija socioloških istraživanja – Metod i metodologija. Izbor odgovarajućeg metoda. Anketa, intervju, statistička analiza, analiza sadržaja, metod slučaja, biografski metod. Kreiranje uzorka. Naučno objašnjenje, zakoni i teorije.
	“	Sociološke škole, pravci i teorije - Pozitivizam, biologizam, psihologizam, interakcionalizam, funkcionalizam, strukturalizam, fenomenalizam, kritička teorija društva, teorija umreženog društva.
	“	Društvo i pojedinac - Sociološko određenje ličnosti. Sloboda ličnosti. Socijalizacija. Vaspitanje. Obrazovanje, učenje na daljinu. Društvene potrebe, slobodno vreme. Savremeni oblici otuđenja. Društvene vrednosti.
	“	Društvene grupe - Obeležja, karakteristike, funkcije i klasifikacija. Savremene tendencije i oblici porodice i braka. Seksualnost i lični život. Žene, društvo i ženski pokreti. Sajber grupe i virtuelne zajednice.
	“	Socijalna stratifikacija – Oblici, kriterijumi, tipovi, savremeni izrazi. Društvena mobilnost - faktori. Socijalna kontrola. Društvena jednakost i nejednakost. Društvena distanca, sloj, položaj, uloga i ugled, zanimanje, Elita, masa, elita moći. Vlast, moć, autoritet, vođa. Vladajući i srednji slojevi savremenog društva. Cyber stratifikacija: umreženi i neumreženi.
	“	Socijalne zajednice - Etničke zajednice. Narod, nacija, rasističke teorije. Lokalne zajednice, ruralne sredine. Urbana naselja, ritam, stil. Socijalna ekologija urbanih naselja.

	"	Država - faktori, teorije, funkcije i oblici. Savremeni oblici državnosti. Pravo, pravni poredak. Slobode, prava čoveka. Demokratija. Pravna država. Teorije o građanskom društvu (civilno, otvoreno, društvo blagostanja). Građanin kao subjekt.
	"	Politička struktura društva - Političke partije, struktura funkcije, klasifikacija, društvena desnica i levica, alternativni pokreti. Nevladine organizacije. Birokratija. Tehnokratija. Korupcija.
	"	Masovni mediji i popularna kultura - Civilizacija, kultura, masovna kultura, multimediji, globalizacija medija, Internet.
	"	Religija - Tradicija, običaj, moral. Religija-hrišćanstvo, islam, budizam, judaizam. Sekularizacija, verske sekte.
	"	Savremena tipologija globalnih društava – Klasična tipologija, društveno-ekonomske formacije. Savremene tipologije. Predindustrijsko društvo, industrijsko društvo, postindustrijsko društvo, revolucija informacionih tehnologija, umreženo društvo.
	"	Globalizacija - Sociološki aspekti planetarnih promena. Redefinisanje shvatanja suvereniteta. Sistem Ujedinjenih nacija. Kosmopolitska nacija. Društvene vrednosti - pogled u budućnost.

Raspored pismenih parcijalnih provjera znanja

Parcijalna provjera znanja	Planirana radna nedelja sa datumom povjere
I pismena parcijalna provjera	
II pismena parcijalna provjera	

Struktura ocjene:

Ispitna obaveza	Datum provjere	Broj bodova
Parcijalna provjera I		35
Parcijalna provjera II		35
Predispitne aktivnosti		10
Usmeni ispit		20
UKUPNO BODOVA		100

- **Uspješno savladanom parcijalnom provjerom znanja (bodovi ostvareni polaganjem parcijalne provjere znanja) smatra se kada student osvoji najmanje 60% bodova od maksimalnog broja bodova koje nosi parcijalna provjera znanja.**
- **Integralni ispit nosi maksimalno 70 bodova. Na njega pristupaju studenti koji nisu izvršili predispitne obaveze (kolokvijume, seminarske i dr.)**
- **Studenti koji uspješno ne polože I pismenu parcijalnu provjeru znanja nemaju pravo da pristupe II pismenoj parcijalnoj provjeri znanja. Ispit polažu usmeno - integralno u redovnim ispitnim rokovima.**

Skala ocjenjivanja

Ocjena	Broj bodova
10 (izuzetan)	91-100
9 (odličan)	81-90
8 (vrlodobar)	71-80
7 (dobar)	61-70
6 (dovoljan)	51-60
5 (nedovoljan)	50 i manje

2. UPUTSTVO ZA IZRADU SEMINARSKOG RADA:

Seminarski rad je rad samostalnog istraživanja.

- Seminarski rad mora sadržavati najmanje 10 stranica rada (ne uključujući naslovnu stranicu, sadržaj i izvor literature)
- Tekst mora biti napisan fontom Times New Roman. Prored teksta 1.5. Font 12

U slučaju da se ustanovi da su dva ili više studenta iz iste ili različitih grupa uradili identičan rad biće kažnjeni sa oduzimanjem do 10 bodova od ukupno ostvarenog broja bodova na kraju semestra.

2.1. OSNOVNI ELEMENTI SEMINARSKOG RADA

- Naslovna stranica
- Predgovor
- Sadržaj
- Uvod
- Razrada teme
- Zaključak
- Literatura

Na kraju rada obavezno navedite spisak radova, članaka, časopisa, knjiga, publikacija i internet adresa (sa datumom i vremenom preuzimanja) koje ste koristili ili se na njih pozivate u radu. Svaka odrednica koja se nalazi u radu obavezno treba da sadrži:

- Ime i prezime autora,
- Naziv djela,
- Mjesto izdavača
- Naziv izdavača,
- Godina izdanja.

Na primjer:

Kovačević Ž., Džombić I., *Osnovi ekonomije*, Banja Luka: Fakultet za poslovni inženjering i menadžment, , 2008.

Svaka odrednica koja se odnosi na članak obavezno treba da sadrži:

- Naziv autora,
- Naziv članka,
- Naziv časopisa,
- Broj časopisa,
- Strane na kojima se nalazi dati članak u časopisu.

Na primjer:

- Ivić, M., Mitić, B., *Makroekonomija i globalni izazovi*, Univerzitet PIM, Banja Luka, 2016. str. 32.

2.2. FORMA NASLOVNE STRANE SEMINARSKOG RADA

**UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT BANJA
LUKA**

Diplomski studijski program:

Seminarski rad:

MASOVNI MEDIJI I POPULARNA KULTURA

Mentor: prof. dr Ostoja Barašin

MARKOMARKOVIĆ 001/001

BANJA LUKA, decembar 2019. god

PITANJA ZA PISMENU I USMENU PROVJERU ZANANJA

Pitanja za I parcijalnu provjeru znanja - I kolokvijum

1. Naučna i nenaučna saznanja
2. Pojam nauke, prirodne i društvene nauke
3. Predmet i metod sociologij
6. Sociologija i druge društvene nauke
7. Sociološke discipline
8. Istorijat sociološke misli
9. Humanizam i renesansa
10. Novovjekovna misao
11. Sociološki pravci i škole
12. Pozitivizam, mehanicizam i matematizam
13. Geografske škole
14. Biologizam
15. Psihologizam
16. Sociometrija
17. Interakcionalizam, Teorije masa
18. Funkcionalizam
19. Fenomenalizam i strukturalizam
20. Marksizam, Krićka teorija društva
21. Informati'ka sociologija i Teorija umreženog društva
22. Društvena pojava i društveni odnosi
23. Sastav društva
24. Društvo, priroda, lićnost i sloboda lićnosti
25. Socijalizacija
26. Vaspitanje i obrazovanje
27. Sociološko određenje rada, društvene potrebe i podela rada
28. Svojina i otuđenje
29. Društvene grupe - obeležja, karakteristike, funkcije i klasifikacija
30. Referentne grupe
31. Porodica, Oblici i funkcije porodice, Brak
32. Generacijske grupe
33. Interesne grupe, lobi, male društvene grupe i klike
34. Društvene klase
35. Cyber grupe

Pitanja za II parcijalnu provjeru znanja - II kolokvijum

36. Socijalna stratifikacija, pojam, oblici, kriterijumi i tipovi
37. Savremeni oblici stratifikacije
38. Socijalna mobilnost, pojam i faktori.
39. Socijalna kontrola i socijalna devijantnost
40. Društvena jednakost i nejednakost, integracija i hijerarhija

41. Društvena distanca, sloj, položaj, uloga, ugled, zanimanja i profesije
42. Elita i masa
43. Vlast - autoritet - moć
44. Inteligencija, Vladajući slojevi, Srednji slojevi
45. Etničke zajednice, narod, nacija
46. Lokalne zajednice, Gradska naselja i ekologija savremenih naselja
47. Država, Funkcije države, Savremeni oblici državnosti
48. Pravo i pravni poredak
49. Slobode i prava čoveka
50. Građanin kao subjekt, Demokratija, Pravna država
51. Civilno društvo, Otvoreno društvo i Država blagostanja
52. Treći sektor, nevladine organizacije- NGO
53. Politika, Političke partije - pojam, nastanak i struktura
54. Funkcije i klasifikacija političkih partija, alternativni pokreti
55. Birokratija, Tehnokratija i meritokratija
56. Civilizacija i Kultura
57. Masovna kultura i Politička kultura
58. Tradicija, Običaj, Moral i Umjetnost
59. Religija, Sekularizacija, Vjerske sekte
60. Tradicionalna periodizacija
61. Savremena periodizacija
62. Predindustrijsko i Industrijsko društvo
63. Post-industrijsko društvo
64. Globalizacija
65. Društvene vrijednosti

Teme za seminarske radove

Tema	Student	Broj indeksa
Pojamovno određenje sociologije , značaj sociologije kao nauke i razvoj sociološke misli kroz istoriju, čemu služi sociologija		
Sociološko određenje društva : društvene pojave, društveni odnosi i razvoj društva kroz istoriju,		
Društvene struktura , elementi društvene strukture, nivoi i moć društvene strukture,		
Društvo i pojedinac : Ličnost i sloboda, društvena interakcija, pojam i oblici socijalizacije, značaj socijalizacije za opstanak društva		
Vaspitanje i obrazovanje kao faktori socijalizacije : formalno i neformalno obrazovanje, obrazovni kapital, društvo znanja i obrazovanje, obrazovni sistem u RS i kritički osvrt na sadašnje stanje		
Društvene grupe : određenje i osnovna obilježja društvenih grupa, funkcije i klasifikacija društvenih grupa		
Porodica : pojmovno određenje, porodica kao faktor socijalizacije, odnosi u porodici, brak kao društvena institucija savremenog društva,		
Socijalna stratifikacija : oblici stratifikacije, društvena pokretljivost, socijalna kontrola		
Socijalne zajednice : etničke zajednice, dinamika etničke stratifikacije, etnička diskriminacija i njene posljedice,		
Pravo i pravni poredak : demokratija, slobode i prava čovjeka, pravna država i		

građansko društvo,		
Politička struktura društva: političke partije, politički pokreti, alternativni pokreti, nevladine organizacije, negativne pojave u društvu, kritički osvrt na stanje u našem društvu,		
Kultura i mediji: Pojmovno određenje kulture, masovna kultura, mediji i medijska kultura, uloga medija u izgradnji društva,		
Religija i religijske zajednice: pojam i osnovni elementi religije, razvoj religije, vjerovanja i vrijednosti, religija i društveni sukobi, atributi vjere, vjerske zajednice u BiH i njihov uticaj na odnose u društvu, sekularizacija,		
Globalizacija kao proces i posljedice iste na razvoj pojedinačnih društava, nejednakosti u svijetu, tehnološke inovacije, ratovi u svijetu kao proizvod globalizacije.		

LITERATURA:

1. Snežana Pantelić – Vujanić, SOCIOLOGIJA,
2. Ivan Šijaković, Uvod u razumijevanje globalnog društva
3. Džonatan H. Tarner, Sociologija,
4. Entoni Gidens, Sociologija
5. Entoni Gidens, Posljedice modernosti,
6. Miroslav Pečujlić, Globalizacija